

GAZETA GRODNIENSKA

KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
 Redakcja otwarta od 12-11-6
 Administracja 10-11-6
 Prenumerata miesięczna zł. 4.
 z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 108 Rok I.
GRODNO
 wtorek 18 listopada 1924 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte za mówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Kino LIRA DZIŚ

Motto: Nie zapomnij bicza, gdy idziesz do kobiety! — Realizacja genialnego Cecil B. de Mille — Potężny dramat życiowy w 10 aktach

OSKARŻAM CIĘ KOBIETO!..

W roli głównej **Beatrice Joy** Najpiękniejsza i najlekkoomyślniejsza kobieta na kuli ziemskiej Niebywała wystawa!

Kino EDEN

Największy film 1924—1925 r. — Od czasu istnienia kinematografii jeszcze nie było ładniejszego obrazu, jak:

DZIEWCZĘ z KARUZELI

Dramat erotyczny w 10 aktach.

Obraz ten ilustruje całe życie b. cesarza austriackiego Franciszka Józefa. Żaden film nie zrobił większego sukcesu na świecie, jak obraz **DZIEWCZĘ z KARUZELI**

Zespół orkiestry powiększony

Dziś SEANSY: 6¹⁵, 8¹⁵, 10¹⁵
 Kasa od 8 godz.

W sprawie kominów

W swoim czasie na ulicach miasta było kilkakrotnie rozklejane obwieszczenie, o przepisach obowiązujących właścicieli nieruchomości co do czyszczenia i należytego utrzymania kominów w swoich posesjach.

Pomimo to dotychczas okazała liczba obywateli twierdzi, że o istnieniu jakichkolwiek w tym kierunku obowiązujących przepisów i wskazówek nie absolutnie nie wie.

Rezultat kasowy wszystkich razem wziętych wydawnictw wskazuje, że w Grodnie niewielka jest liczba tych, którzy uznają za właściwe marnować nieprodukcyjnie grosz na kupno gazety i czas na jej przeczytanie, przeważa zaś liczba mieszkańców nie zagląda do gazet aby dowiedzieć się o różnych sprawach, sądziliśmy jednak, że bezpłatne o grubym niezbyt dużym druku ogłoszenia rozklejone na murach bywają odczytywane sumiennie przez wielu we własnym ich interesie; jak widać jednak jest inaczej, bowiem rzadko kto wie o jakichkolwiek obwieszczeniach.

Co się tyczy powyższego rozporządzenia to, jak rzekliśmy mało kto o nim wie, wielu zaś z tych, którzy o takowym wiedzą wyrażają dziwną niczem nie wytłomaczoną niechęć do instytucji kominarskiej,

mającej za zadanie regulowanie tych spraw, oczywiście zlekka lecz słusznie uderzającej po kieszeniach właścicieli nieruchomości.

Nie będziemy wskazywali nazwisk tych, skądinąd poważnych ludzi, którzy w swej konserwatywnej zatwardziałości nie uznają magistrackiej instytucji kominarskiej, formalnie bojkotują ją, uważając że czyszczenie kominów antiquo modo przez przygodnych prywatnych specjalistów jest systemem niezastąpionym.

Radzibyśmy usłyszeć zdania tych przeciwników reformacji dla dowiedzenia się o rzeczowych podstawach skłaniających ich do bronięcia się przeciwko podporządkowaniu się przepisom. Nie mając istotnych, poważnych przyczyn, skłonni jesteśmy przypuszczać, iż główną przyczyną odzeganiania się tych jednostek od municipalnej instytucji jest wadliwe urządzenie kominów w ich budynkach, na co instytucja kominarska baczna i surową uwagę zwraca, zmuszając opornych do natychmiastowych przeróbek, którzy przez niedbalstwo przyczyniają się do powiększenia niebezpieczeństwa pożarowego, jak to widzimy ze statystyki, która wskazuje, że w bieżącym roku sekcja kominarska zmusiła do doko-

nia 274 przeróbek kominowych zabezpieczając w ten sposób domy od ewentualnych wypadków.

Do czasu zorganizowania sekcji kominarskiej, pożary kominowe były na porządku dziennym, jak na to wskazuje sprawozdania kroniki pożarniczej. Wypadki te prawie zupełnie obecnie ustały co, udowadnia statystyka, wykazując w tym roku zaledwie 9 pożarów kominowych z których 7 z rąki wadliwych kominów a 2 z winy obsługi kominowej.

Wiadomo nam, że niezależnie od konserwatywnych uprzedzeń, co do potwierzenia ochrony kominów w swych domostwach sekcji kominarskiej, toczy się (obecnie już nieco słabiej), poważna akcja contra sekcji, dążąca do skasowania sekcji i powrotu do dawnych bezkontrolowanych czasów, kiedy to akcja czyszczenia kominów prowadzoną było przez specjalistów prywatnych po za wszelkim wpływem jakichkolwiek władz. Trudno nam zrozumieć jakie dobre racje mogą skłonić do czegoś podobnego i jakich ważkich argumentów używają zwolennicy starego systemu, gdyż za aktualnością obecnego, zdaje się przemawiać wszystko, nie wyłączając nadzwyczajnej taniości obsługi kominowej, która wynosi od otworu za ledwie 72 gr. rocznie co np. przy 4-o pok. mieszkaniu przeciętnie 4 piece i kuchnia wynosi łącznie 4 zł.

Dr. med. H. BRYZMAN

choroby skórne i wenerycz.
 Leczenie lampą kwarcową
 Przejmuje od 9—10 i od 4—7
 Grodno, ul. Hoowera 2. Tel. 202.

Słyszysz się wprawdzie głosy niezadowolonych na złą działalność sekcji, jednak jak dotąd niczem głosy te nie są poparte, ani niezadowolone umotywowane, bowiem w księdze zażaleń niema ani jednej skargi lub podania, któreby w tej sprawie wpłynęło do wydziału.

Co prawda 7-u kominarzy nie jest dostateczną ilością na 22000 palenisk, z których prywatnie czyścić się powinno 1 raz na miesiąc, restauracje 2 razy, piekarnie zaś 4 razy, jednak i ta znikoma liczba funkcjonariuszy względnie nieźle daje sobie radę, przyszły zaś budżet 25 r. niewątpliwie bolączkę tę usunie i ten zawity problemat rozwiąże. Nie wątpimy, że Zw. właśc. nieruchomości jako taki przeciw sekcji się nie wypowiada, a gdyby jednak tak było, to Zw. lokatorów miałby w tej kwestji też prawdopodobnie coś do powiedzenia, bowiem jednym chodzi w danym wypadku o całe nieruchomości a drugim o cały majątek zawarty w nieruchomościach.

Nadstano

Czyż by zła wola?

Znana, nawet z nieustannych reklam kinowych, firma leśna „Mitkiewicz i Szurpa” od pewnego czasu otrzymując zadatki na zamówienia opalowe, stale na zapytanie kiedy zamówiony towar zostanie dostarczony, odpowiada „jutro”, która to data jednak jak dotąd jest absolutnie nieuchwytna.

Przytaczam następujący fakt: Pan S., w imieniu firmy, otrzymał w czerwcu r. b. zamówienie od p. Z. na 2 sąż. drzewa opalowego, na co wplacono mu tytułem zadatku 40 zł. Od tego czasu upływa już prawie 5 miesięcy, a zapowiedziane „jutro” dotąd nie nadeszło. Obecnie z tego terminu zdecydowanego, choć nieuchwytnego, p. S. przeszedł na bardziej abstrakcyjny, odpowiadając p. Z. na jego zapytanie kiedy dostarczy drzewo? — „jak drzewo będzie to przywieź”.

Podobny fakt jaki miał miejsce z p. Z. ma i z p. L., który pomimo zadatkowania drzewa również nie otrzymał.

Przed kilkoma dniami ukazał się w „Nadnieńskim Kurjerze” list p. Mitkiewicza, ostrzegający przed jakimś osobnikiem, który w imieniu p. M. otrzymuje zadatki za drzewo, za co p. M. odpowiedzialności na siebie nie przyjmuje. Należałoby, aby p. Mitkiewicz dał wyjaśnienie, co właściwie miał na względzie, pisząc ostrzeżenie i czy to ma związek z dawniejszymi sumami wplaconymi jako zadatki firmie „Mitkiewicz i Szurpa”, czy też to są sprawy zupełnie świeże, zwłaszcza, że o zlikwidowaniu firmy lub wystąpieniu p. M. ze spółki wiadomości dotąd nie było, przeto o ile podobne zdjęcie z siebie odpowiedzialności ma jakiegokolwiek prawne znaczenie, to w każdym razie wstecznego działania mieć nie może.

Na razie poprzestajemy na powyższym, o ile jednak sprawa nie uzyska należytych wyjaśnień, a wyjaśnienia pozytywne rezultatów — to niebawem powrócę do tego przedmiotu w nieco szerszym i wszechstronniejszym ujęciu.

P. O. L.—In.

Katastrofa kolejowa

W nocy z 13 na 14 listopada r. b. z linii kolejowej Suwałki—Grodno wjechał parowóz i kilka wagonów towarowych na bocznice w kierunku tartaku przy stacji kol. Płociczna. Zaledwie tylko zdążył wjechać kilkadziesiąt kroków, jak parowóz, a za nim wagony, stoczyły się z nasypu i spadły do głębokości 5 metr.

Obsunięcie się parowozu spowodowane zostało na skutek zginiętych podkładów i nadpękniętych starych szyn, od dawna niezmiennych na bocznicy.

Na miejsce katastrofy wyjechały władze kolejowe z Białegostoku, a do pomocy w pracach nad uprzątnięciem linii i jej uruchomieniem „Tartak w Płocicznej” delegował do 100 robotników. Być może, że w chwili, gdy to piszemy—tor został oczyszczony.

Straty, wynikłe z katastrofy z nadwyżką pokryłyby koszty materiału i robocizny, związane ze zmianą starych szyn i podkładów — na nowe. Widzimy więc, że nie wszędzie i nie zawsze „polityka oszczędności” prowadzi do celu.

Jak jednak przykład działa zarażając dowodzi okoliczność, że w „oszczędnościowej polityce” chcą przes-

Marja Pikhford Alfred Abel i Hofman

wszyscy ci artyści grają w obrazie

„ŚMIERTELNY POCAŁUNEK”

w tych dniach w kinie „Eden”

cignąć Komisarza Nadzwyczajnego p. Moskałewskiego — lekarz kol. Dr. Rędzowski, odmawiając pozwankowanemu Urbanowiczowi (konduktor) sporządzenia aktu o nieszczęśliwym wypadku Dr. R. twierdzi, że uszkodzony U. nie został dotkliwie potłuczony i że uszkodzenia na zewnątrz się nie uwydatniają. Zauważam, że u kond. Urbanowicza na skutek doznanych obrażeń nastąpił wstrząs nerwowy. Może to i nie szkodzi, nie wiem, bo nie jestem lekarzem. Notuje to tylko z obowiązku dziennikarskiego.

Oprócz Urbanowicza ucierpiała jeszcze obsługa parowozowa i pare innych, nieznanych dotąd z nazwiska osób.

Ostatnia katastrofa stanie się może ostrzeżeniem dla Ministerjum Kulei, które winno przystąpić do inwestycji kolejowych na Kresach, zwłaszcza, że jak z przedłożonego Sejmowi preliminarza budżetowego wynika — koleje dają już zyski. Zyski to dobra rzecz, ale i nowe podkłady lub szyny są również lepsze od starych i zbutwiałych, bo... nie powodują katastrof!

Z żałobnej karty.

Zgon ś. p. Jana Rudnickiego

14 listopada r. b. w godzinach popołudniowych zmarł w mieszkaniu własnym, w Grodnie, ś. p. Jan Rudnicki na aneuryzm serca — po dwudniowych cierpieniach. Zmarły liczył lat 47; w Grodnie zajmował stanowisko Inspektora kontroli Skarbowej. Osierocił żonę i córkę, które przed paru zaledwie dniami przybyły do Grodna. Los doświadczył ciężko Rodzinę Rudnickich, w Łodzi bowiem zmarł niedawno 18 l. syn zgasłego obecnie ś. p. J. Rudnickiego.

Nieutulonej w żalu Rodzinie wyrażamy kondolencję.

KRONIKA

Teatr Miejski

Dzisiaj po raz drugi „Król” satyra polityczna w 4 aktach piera znanej spółki autorskiej Caillavet, Fiers i Arene, z takim entuzjazmem przyjęta na premierze.

Ujrzymy na scenie cały świat dyplomatyczny, przedstawicieli partji i stronictw, całą uroczystość powitalną — bo do Francji zjechał Król Serdanji i naród go wita z wielkim entuzjazmem. Obsada sztuki: pp. Skarzynska, Skapski, Puchniewska, Kłossowska, Lejczykówna, Bortnowska, Czernański, Dąbrowski, Sulma, Rembosz, Wasilewski, Wzorczykowski, Zięciakiewicz i in.

Komisja Wojewódzka

Bawiła w Grodnie kom. Wojewódzka złożona z kilku członków wysłana w celu zbadania sporu granicznego między dworem a wsią Karolin. Przedewszystkiem zajęto się zbadaniem kwestji do jakiego po-

wiatu należy dane terytorjum — grodzieńskiego czy augustowskiego.

Ilustracja artykułu

Jako ilustrację do dzisiejszego naszego artykułu wstępnie podajemy wiadomość o pożarze, który miał miejsce w nocy z 16 na 17 b. m. w domu Lejzera Pinkiela przy ul. Bankowej № 10. Wynikłego skutkiem zapalenia się belki wpu szonej w wadliwie zbudowany komin. Wezwana do wypadku straż miejska pożar ugasiła, dzięki czemu odbyło się tym razem bez strat.

Sytuacja w przemyśle drzewnym

W tartakach „Gierszyny”, „Las”, „Poniemuń”, „Centro-Tartak” i „Sosna”, zatrudniających przeto 300 robotników, ci ostatni żądali podwyżki.

Po pertraktacjach przyznano robotnikom 25% podwyżki, z zastrzeżeniem, że następny wzrost drożyzny będzie regulowany w placach robotniczych automatycznie o p/g wskaźnika statystycznego. Obecne płace dzienne wynoszą: dla krajowców — 5 zł, gatowych — 4.45, palaczy — 3.65, niekwalifikowanych — 3.48, kobiet i młodocianych — 1.75. Maszyniści pobierają 200 zł. miesięcznie.

Nareszcie!

„Czar nocy”

w dniach najbliższych w kinie „LIRA”

Ucieczka żydów z Kowna

Z powodu antyżydowskiej polityki rządu litewskiego rozpoczęła się masowa ucieczka Żydów z Litwy. Uciekający Żydzi udają się przeważnie do Palestyny. W ostatnich kilku miesiącach wyjechało z Litwy przeszło 400 rodzin żydowskich miesięcznie. („Słowo”)

Ukazał się nowy numer tygodnika

Wiadomości

Literackie

Adres Administracji:

WARSZAWA, Ś-to Krzyska 30, tel. 223-04.

Dzierżawa majątek i poszukiwanie się w Grodzieńszczyźnie od 120—200 ha. Informacje pisemne z wyszczególnieniem warunków lub osobiste oferty zgłaszać do T-wa Parcelacyjno - Pomiarowego Osadnik Kresowy Jagiellońska Nr. 34.

Zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej w Grodnie

organizując szkoły prywatne w powiecie, poszukuje odpowiednich sił nauczycielskich — kandydatów zechcą składać podania do biura Macierzy (ul. Orzeszkowej 15) z odpowiednimi dokumentami i szczegółowym curriculum vitae.

2-2

Ceny niższe! Uwaga! P. T. Nauczycielstwa i Młodz. Szkolnej! Księgarnia i skład materiałów pisemnych

E. IBERSKIEGO GRODNO

Domina: Łańska 31.

poleca w wielkim wyborze na rok szkolny 1924—1925

Podręczniki szkolne.

Dla wszystkich Grodzieńskich Zakładów Naukowych po cenach wydawnictw warszawskich!

Artykuły pisemne, przyrządy do rysunków i kreślenia i t. p.

— po cenach niższych — 30—30

UWAGA: młodzież szkolna zakupująca u mnie podręczniki szkolne, otrzymuje zupełnie bezpłatnie „mój dziennik” do zapisywania lekcji.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z prowincji o wpłacenie prenumeraty za m. listopad.

Rozkład pociągów na st. Grodno.

ważny od 1 czerwca 1924 r.

Trasa	Nr	przbycie	13.08	odejście	16.36
Grodno — Wołkowysk	253/254				
Zemgale — Warsz. Gł.	702 pos.		1.09		1.17
Wilno — Warsz. Wil.	712		4.30		4.46
Warsz. Gł. — Zemgale	701		4.33		4.43
Warsz. Wil. — Suwałki	731/734		6.02		6.37
Warsz. Wil. — Wilno	711		7.05		7.20
Warsz. Wil. — Zemgale	713		14.51		15.01
Zemgale — Warsz. Wil.	714		15.02		15.12
Suwałki — Warsz. Wil.	732/734		23.18		23.48
Grodno — Jezioro					6.80
Jezioro — Grodno			17.15		

Bacność! Po gruntownym odświeżeniu Bacność!

ZAKŁAD FRYZJERSKI FELIX

w hotelu Royal Horodniczańska 12, odtworzył nowy

działkosmet.-perfumer. i galanteryjny

obficie zaopatrzone w pierwszorzędne artykuły firm krajowych i zagranicznych.

13—30